

Έκτωρ Ιωάννου

Ο Έθνικοαπελευθερωτικός αγώνας
της Ε.Ο.Κ.Α.

70 χρόνια μετά: 1955-2025

Έκδόσεις: «Βιβλιοθήκης της Εστίας».

Έκδοσις α', Αθήνα, 2025.

Σελίδες 128 (17 x 23).

● **Λίγο** μετά τὰ μεσάνυχτα τῆς 14ης Μαρτίου 1957 ἐκτελεῖται δι' ἀπαγχονισμού ὑπὸ τῶν Ἀγγλικῶν Ἀρχῶν τῆς Κύπρου στὶς Κεντρικὲς Φυλακὲς τῆς Λευκωσίας ὁ Εὐαγόρας Παλληκαρίδης, μόλις 19 ἐτῶν.

Στὸ τελευταῖο τοῦ γράμμα πρὸς τοὺς γονεῖς τοῦ τὸ Ἑλληνόπουλο γράφει:

«... Μία φορὰ κανεῖς πεθαίνει.

Θὰ βαδίσω χαρούμενος στὴν τελευταία μου κατοικία.

Τί σήμερα, τί αὔριο; Ὅλοι πεθαίνουν μιὰ μέρα.

Εἶναι καλὸ πρᾶγμα νὰ πεθαίνει κανεῖς γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

“Ὦρα 7:30’. Ἡ πιὸ ὁμορφη μέρα τῆς ζωῆς μου.

Ἡ πιὸ ὁμορφη ὥρα...».

● **Τὴν νύκτα** τῆς 9ης πρὸς 10ην Μαΐου 1956, στὶς Κεν-

τρικές Φυλακές Λευκωσίας, ὅλοι οἱ Ἕλληνες κρατούμενοι δὲν κλείνουν μάτι! **Α**ναβρασμός.

Τὴν αὐγὴ οἱ Ἀγγλοι θὰ κρεμάσουν τὸν **Μιχαλάκη Καραολή** καὶ τὸν **Ἀνδρέα Δημητρίου**, 22

ἐτῶν καὶ οἱ δύο. **Τ**ὸ μήνυμα περνᾷ ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, ἀπὸ θάλαμο σὲ θάλαμο.

Οἱ Ἀγγλοι ἀνοίγουν τὸ κελλὶ τοῦ Μιχαλάκη καὶ τὸν μεταφέρουν στὴν ἀγχόνη. **Τ**ὸ παλληκάρι ἐξομολογεῖται στὸν Ἱερέα καὶ μετὰ βαδίζει, ἀγέρωχος καὶ ὠραῖος ὡς Ἕλληνα, πρὸς τὸ ἱκρίωμα. **Ε**νῶ ἀτενίζει τὴν κρεμάλα, ὁλόκληρο τὸ συγκρότημα τῶν Φυλακῶν, σείεται ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ Ἐθνικὸ Ὕμνο, πού ψάλλουν ὅλοι οἱ κρατούμενοι!

* * *

• **Τὰ Ἑλληνόπουλα** ποὺ ὀδηγήθηκαν στὴν κρεμάλα ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους κατακτητὲς θυσιάζοντας τὴν ζωὴ τους γιὰ τὴν ΕΝΩΣΙΝ τῆς Κύπρου μὲ τὴν Μάννα Ἑλλάδα - Εὐαγόρας Παλληκαρίδης, Μιχαὴλ Καραολῆς, Ἀνδρέας Δημητρίου, Ἀνδρέας Ζάκος (24 ἐτῶν), Ἰάκωβος Πατάτσος (22 ἐτῶν), Χαρίλαος Μιχαὴλ (20 ἐτῶν), Ἀνδρέας Παναγίδης (22 ἐτῶν), Μιχαὴλ Κουτσόφτας (22 ἐτῶν) καὶ Στέλιος Μαυρομάττης (24 ἐτῶν) - **πέρασαν στὸ Πάνθεον τῶν Ἡρώων καὶ Ἐθνομαρτύρων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας**. **Μ**αζί τους καὶ ὁ Μᾶρκος Δράκος (25 ἐτῶν), πού γαζώθηκε μὲ σαράντα ἀγγλικὲς σφαῖρες. **Κ**αὶ ὁ Σταυραετὸς τοῦ Μαχαιρὰ Γρηγόρης Αὐξεντίου (29 ἐτῶν), πού πολέμησε μονάχος του ἀπέναντι σὲ πολυάριθμους ἐπιλεκτοὺς Ἀγγλους στρατιῶτες καὶ προτίμησε νὰ καεῖ ζωντανὸς μέσα στὴν σπηλιὰ παρὰ νὰ παραδοθεῖ. Καὶ τόσοι ἄλλοι...

Σπονδὴ στὴν μαρτυρικὴ μνήμη τῶν Ἡρώων τῆς Ε.Ο.Κ.Α. (Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις Κυπρίων Ἀγωνιστῶν) εἶναι τοῦτο τὸ βιβλίον.

* * *

Περιεχόμενα

1. **Ο** Κυπριακὸς Ἑλληνισμὸς καὶ τὸ αἶτημα τῆς Ἑνώσεως.
2. **Ο** Ἐθνικοαπελευθερωτικὸς Ἀγών: τὸ Στρατηγικὸν Σχέδιον τοῦ Γρίβα-Διγενῆ.
3. **Ο** Ἀρχηγὸς τῆς Ε.Ο.Κ.Α. Γεώργιος Γρίβας-Διγενής.
4. **Η** Ἱδρυσις τῆς Ε.Ο.Κ.Α. καὶ ὁ Καθηγητὴς Δημήτριος Βεζανής.
5. **Ε**ναρξίς ἐνόπλου Ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνος.

6. Κυριώτερες μάχες καὶ ἐπιχειρήσεις.
 7. Ἀπαγχονισμός τῶν Ἐθνομαρτύρων Μιχαὴλ Καραολὴ καὶ Ἀνδρέα Δημητρίου.
 8. Ἀπαγχονισμός τῶν Ἐθνομαρτύρων Ἀνδρέα Ζάκου, Ἰακώβου Πατάτσου καὶ Χαριλάου Μιχαήλ.
 9. Ἀπαγχονισμός τῶν Ἐθνομαρτύρων Μιχαὴλ Κουτσόφτα, Ἀνδρέα Παναγίδη καὶ Στυλιανοῦ Μαυρομαμάτη.
 10. Τὸ Ὀλοκαύτωμα τοῦ Ἐθνομάρτυρος Γρηγόρη Αὐξεντίου.
 11. 40 σφαῖρες γιὰ τὸν Ἐθνομάρτυρα Μᾶρκο Δράκο!
 12. Ὁ ἀπαγχονισμός τοῦ Ἐθνομάρτυρος Εὐαγόρα Παλληκαρίδη.
 13. Τὸ Κυπριακὸν «ΧΑΝΙ ΤΗΣ ΓΡΑΒΙΑΣ»!
Μάχη τοῦ Ἀχυρῶνα Λιοπετρίου
 14. Ἡ θυσία τοῦ Ἐθνομάρτυρος Κυριάκου Μάτση.
 15. Ἡ προδοσία τοῦ Ἀγῶνος τῆς Ε.Ο.Κ.Α. ἀπὸ τὸν Μακάριον Γ'.
- Βιβλιογραφία.**

